

Albina

Revistă Enciclopedică Populară

Apare în fie-care Duminică

Abonamentul în țară pe an Lei 5 || Abonamentul în străin, pe an Lei 8
 » » » 6 luni » 3 || Un număr. . . . . 15 bani
 Pentru anunțuri 1 leu linia. Mica publicitate 5 bani cuvântul
 Manuscrisurile nepublicate se ard.

Comitetul de Redacție:

Ión Kalinderu

P. Garboviceanu
 G. Coșbuc
 J. Otescu
 P. Dulfu

Colonel P. V. Năsturel
 G. Adamescu
 V. S. Moga
 N. Nicolaescu
 Gr. Teodossiu

Const. C. Popovici-Țască.

SUMARUL: *Th. D. Speranția*, Albina.—*Eleonora Slavici*, Nu face de dragul nimănui ceea-ce după convingerea ta nu e bine.—*Dr. I. Felix*, Povește despre păstrarea sănătății (Vintul, Furtuna).—*N. I. Moga*, Dușmanii grădinei de legume. — * * O serbare școlară în C.-Lung. — *Theodorescu*, Importanța lucrului manual în școlile primare. — *Dr. Irimia Popescu*, Îngrijirea cailor (strângerea cu potcova).—*I. Niculescu-Severin*, Îngrijirea vacilor (Înțiruirea pe care o are apa asupra bunătații și cățătimii laptei).—*Ión E. Mihăescu*, Cultura legumelor și a pomilor fructiferi.—*V. Munteanu*, Buna Chivernielă.—*V. Ionescu*, Tot țiganul la mal se 'necă (Povește).—*Ión Vălsănescu*, O scrisoare.— * * Pasări vindecătoare de răni.—Informațiuni.—Socetăți economice la sate.—De la sate.—Teatru la sate.—Mulțumiri. Sfaturi: Mijloc pentru a feri de viermi pomii și fructele lor.—Colica la cai.—Alungarea șocicilor.

Ilustrațiuni: Trăsnetul. — Melcul. — Găini. — Pasere cântătoare. — O vacă.—La cișmea. — Cartofi. — Măcriș.

PUBLIKAȚIUNI

În ziua de 5 Iulie 1902, orele 10 a. m., se va ține licitație publică, cu oferte închise, la Eforie, pentru arendarea pe un nou perioadă de 5 și 10 ani, a moșiei:

Vărești din județul Ilfov, comuna Vărești Obedeni, iar în cazul când nu se vor prezenta concurenți cu oferte închise, se va ține licitație publică orală în ziua de 6 Iulie a. c., orele 10 a. m.

D-nii concurenți vor trebui să depună garanție provizorie lei 16500.

* *

În ziua de 10 Iulie 1902, ora 10 a. m., se va ține la Eforie licitație publică cu oferte sigilate pentru darea în întreprindere a construirii unei case de arendaș pe moșia Vărești Dascălu din județul Ilfov.

Condițiunile speciale, devizul și planul se pot vedea la serviciul Bu-nurilor în ori-ce zi și ore de lucru.

Valoarea acestor lucrări este de lei 6960 bani 39.

D-nii concurenți vor trebui să depună o garanție provizorie de lei 5% din suma devisului, cunoscând că cea definitivă va fi de 10% din suma rezultată la licitație.

* *

La 10 Iulie 1902 orele 10 a. m., se va ține licitație la Eforie, pentru reparațiunile de întreținere necesare Spitalului Boldescu din Ploesci, care după devis se urcă la suma de lei 3.262 bani 20.

Doritorii sunt invitați să-și prezinte ofertele sigilate însoțite de o garanție provizorie de 5%, cunoscând că garanția definitivă va fi de 6%.

* *

La 7 August 1902 orele 3 p. m., se va ține licitație la Eforie, pentru obiectele de serviciu necesare Depositului în exercițiul 1902—1903.

Doritorii sunt invitați să-și prezinte ofertele sigilate însoțite de o garanție provizorie de 5%, cunoscând că garanția definitivă va fi 6%.

Licitațiunile se vor ține în conformitate cu art. 68—79 din legea com-pabilității generale a Statului.

Caietele de sarcini se pot vedea la Cancelaria Eforiei, în ori-ce zi și oră de lucru.

BIBLIOGRAFIE

Cu deosebită plăcere anunțăm aparițiunea cărții «Sfatul Bu-nichii și Sofronie iubitorul de pomi» de d-l Luca Paul, învățător, comuna Domnesci-Muscel, carte foarte instructivă, prin care dă sfaturi de îndrumare sâtenului.

O recomandăm călduros d-lor revisori școlari pentru premii. Costă numai 0,30 bani.

Mulțumire.

Noi, N. Romanescu, Primarul Urbei Craiova, aducem viile nós-tre mulțumiri onor. societății de asigurare «Națională», care în modul cel mai culant ne-a liquidat dauna ce comuna a suferit prin arderea pavilionului de la Hypodromul din Parcul Bibescu, asigurat la numita societate cu polița No. 211.280, liquidare care s'a făcut în timpul cel mai scurt posibil, de ore-ce deși incen-diul s'a întâmplat la 30 Maiu a. c., astăzi 7 Iunie a. c., suntem pe deplin despăgubiți, pentru care recomandăm tuturilor a-și asi-gură avutul la această societate, care în toate ocaziunile a dovedit cea mai mare promptitudine.

A L B I N A

Albino, cuminte viețuitóre,
Puté-mi-vei spune al artei tale nume?
Nectar adunî, sburând din flóre 'n flóre,
Cu munca ta tu îndulcesci o lume,
O lume 'nveți a'și fi folositóre.

In blându-ți suflet nu se simte ură,
De cértă tu nici când nu cați pricină
Tu mîere porți nu clevetiri în gură:
In sufletu-ți din fire i-o grădină:
Iubesci pe orî-ce flóre din natură.

De-ai vré să spuî cum poți tu face mîere,
Ar învêța și omul de la tine
Pe alți-a nu mai adăpă cu fiere
A simte bucurie de orî-ce bine
Plăcerea ăluia a-i fi plăcere.

Albino, cuminte viețuitóre,
Puté-mi-vei spune al artei tale nume?
Nectar adunî, sburând din flóre 'n flóre,
Cu munca ta tu îndulcesci o lume,
O lume 'nveți a'și fi folositóre.

Th. D. Speranția.

Nu face de dragul nimănui ceea-ce după convingerea ta nu e bine.

Așași de Dumneșeu să trecem pe pământ ca nisce călători, ne dăm cu toții silința de a ne face călătoria cât se poate de plăcută. Când suntem mici e mama, care-și dă silința să ne-o facă plăcută și e departe de noi ideea morții: numai fericirea, eternitatea și tot ce e plăcut există pentru noi. De aceea e omul la începutul vieții lui înzestrat cu atâta bunătate, care în mijlocul peripețiilor vieții încetul cu încetul se pierde. A murit mama!? ah ce durere! ce rău e fără de mamă! Tot mai răsare sôrele, tot mai e frumos giur împregiur și călătoria tot mai urmază, dar în casă și'n inimă e gol, căci nu mai e mama cea iubită, care se bucură de tôte. S'a schimbat acum totul pentru copil: el se jôcă prea nebunesc, face prea multă gălăgie, mănâncă prea mult, pune mâna pe tôte lucrurile. Tot așa făcea și când trăia mama, dar atunci lucrurile se presentaū cu totul alt-fel, și copilul se trage într'un colț și rămîne mult acolo, și în mintea lui începe să se întindă o pânză subțire și întunecă frumusețile de mai înainte. Iși stringe ochisorii și îi deschide iar, și pânza se face tot mai désă, inima i se întunecă tot mai tare, frigul îl cuprinde și ochii i se închid. Când se deștéptă apoi el nu mai scie nimic și o adincă tristețe se revarsă peste fața lui, odată atât de veselă, căci sôrele ce strălucesce pe cer nu dă destulă lumină după ce s'a stins sôrele iubirii, care revărsă lumina din inimă.

Tristă e vieța, care n'a fost încălđită de iubire la începutul ei, și sécă e inima, care nu poate să radieze căldura când totul e sloiū de ghiață împregiur. Fericiți sunt numai cei crescuți în iubire, căci aceia sciū și ei să iubescă pe alții și mai prețiosă e pentru vieța iubirea, pe care o dăm, decât aceea pe care o primim.

De aceea e atât de dureros, când copilul își pierde mama, și el o pierde nu numai când ea móre, ci tot odată și când ea-l părăsesce, îl neglijază, nu face destul, ca să câștige iubirea lui. Nu poate să fie vorba de educațiune decât în o casă, care e luminată de iubire, căci iubirea din casa părintescă lucesce vieța tótă ca un far, și când sôrta ne

desparte de iubiții noștri, căutăm mângâiere 'n suvenirile trecutului cum poetul cântă :

«Veđi o culme muntenescă
Și-o căsuță dedesubt ?
Este vatra părintescă
Unde laptele am supt. etc.

Nu e destul să ne deprindem copilele a iubi cu inima curată pe cei ce le voesc binele. Mai ales în inimile tinere iubirea intră ușor, dar tot ușor și ese din ele.

Dacă trebuie să ne dăm silința de a păstră iubirea altora, trebuie mai ales să tim cu băgare de sémă, ca să păstrăm și noi iubirea către alții. Incă de mică dar copila trebuie să fie deprinsă a-și stăpâni afecțiunile, ca nimeni să nu pótă abusa de ele, căci abusul duce la desamăgire și în cele din urmă la stingerea iubirii.

Câte vieți frumoșe, începute cu atâta ideal, se strică prin o prea mare expansiune! De câte suferințe și mâhniri am puté să scăpăm, dacă la momentul prielnic am avé tăria de a ȃice: «Nu! iubitul meů, saů iubita mea, te iubesc prea mult pentru ca să-ți pot împlini dorința acésta!»

Iubirea să fie pentru noi o virtute, iar nu o slăbiciune. Nici odată să nu lăsăm, ca ea să ne ducă mai departe decât noi înșine voim a merge. Copiii abuséză de iubirea părinților, cari prin slăbiciunea lor firéscă ajung să facă de dragul copiilor lucruri nepotrivite cu convingerile lor. Dorința de a mulțumi pe copil covirșesce rațiunea binelui și-i fac să scape din vedere urmările și amărăciunea ce vor avé mai târđiů. E lucru de sine înțeles, că acest abus merge din ce în ce mai departe și póte să ajungă chiar până la brutalitate, și cu tóte acestea copiii iubesc din ce în ce mai puțin pe părinții de cari pot să abuseze, și ei aů tótă dreptatea, căci dacă se strică, ei sunt în adevěr numai victimele slăbiciunii părintesci. Odată cu consumarea iubirii copiilor, se consumă și iubirea părinților, de óre-ce e fórté greů să iubim pe copilul, care mereů ne cere să facem ceea-ce nu voim, ceea-ce după propria nóstră convingere e réů.

Orí cât de mult ne-am iubi dar copila, iubirea acésta să n'o dovedim prin slăbiciune, ci prin tărie și nici odată să n'o lăsăm să simtă, c'ar puté să abuseze de iubirea nóstră. Să-i dăm doveđile de iubire pe care voim noi, nici odată

pe cari le cere ea. Dacă o vom lăsa să abuzeze, vom avea să ne plângem de patru consecințe triste: ne va iubi mai puțin; o vom iubi și noi mai puțin; va căuta să abuzeze și de iubirea altora; nu va rezista nici ea, când alții vor voi să abuzeze de slăbiciunile ei. Și găsim că fie-care din aceste patru consecințe e destulă nenorocire, ca să strice toată viața.

Mai grele încă sunt consecințele slăbiciunii în relațiile dintre soț și soție. Cea mai fericită căsnicie se strică, dacă femeia abuzază de slăbiciunea bărbatului ori nu are tăria de a rezista când acesta îi cere ceea-ce nu poate să facă cu toată inima. Ea face de nevoie, spre a nu turbura liniștea casei, dar încetul cu încetul se pierde dragostea și inima deschisă și conviețuirea devine în cele din urmă nesuferită.

Trebue ca noi femeile să ne supunem, să ne călcăm pe inimă, ca să mulțumim pe cei ce ne sunt iubiți, numai când vorba e să facem binele: răul nici odată să nu-l facem de dragul acelora, pe cari îi iubim și voim a-i iubi și în viitor.

Inima femeii înțelepte este o comoră nesecată și o carte cu foi tot-deauna încă necetite, numai femeia nesocotită dă tot ceea-ce are în ea și se miră apoi că li se pare tuturora lipsită de atracțiune.

Acésta se simte mai ales în relațiunile, pe cari le avem cu prietenii, cu rudele și cu cunoscuții noștri. Ceea-ce strică aceste relațiuni e mai ales expansiunea prea mare și abuzul de bună-voința noastră. Ni se cer lucruri, pe cari nu le facem bucuros, și nu avem tăria de inimă de a dice: Tocmai pentru că ții să rămânem în bune relațiuni, nu voesc să fac de dragul tău ce e contra firei mele! Dacă însă tăcem și facem ceea-ce noi nu voim, se curmă cu timpul iubirea și prin urmare și bunele relațiuni.

Acéstă tărie în convingere atât de prețioasă pentru toată viața, nu putem să le-o dăm fiicelor noastre decât dacă o avem și noi fața cu ele și nu le lăsăm nici odată să abuzeze de iubirea altora nici să facă de dragul altora ceea-ce e rău.

Eleonora Slavici.

Nu e destul numai ca să trăiești între semenii tăi, ci trebuie să le fii și folositor.

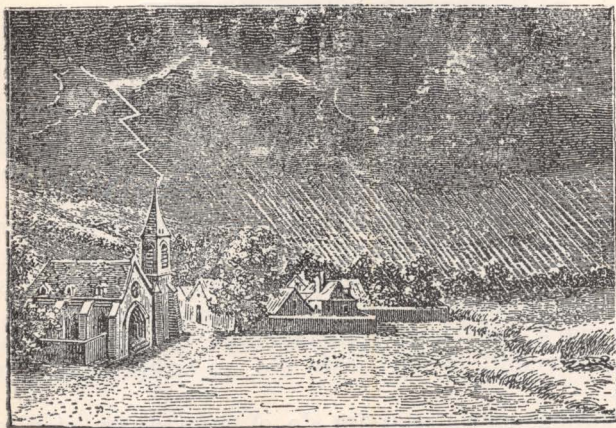

Povește despre păstrarea sănătății.

Vîntul, Furtuna.

Vînturile ivite din cînd în cînd sunt folositore, căci ele aduc norii și ploile prin toate părțile și curăță aerul; vînturile reci pot deveni însă vătămătoare omului asudat (înađușit) și înfierbîntat, să dea nascere la bôle din rēcělă; de aceea trebuie să ne ferim ca să nu rēcim, să păzim mai ales copiii mici, să nu-i scõtem din casă cînd vîntul bate tare.

Furtunile cari se ivesc cîte-odată sunt folositore ca și vînturile; ele curăță aerul și depărtēză din el feluritele necurățenii. Fulgerul pôte omorî ómenii și vite, pôte aprinde case, clăi de grâne, șide fin. Fulgerul lovesce mai ales lucrurile înalte, turnuri,

Trăsnetul

bisericii, arbori mari, precum și lucruri cari se află în mișcare; în timpul furtunei să nu ne adăpostim dar sub arbori (copaci); dacă umblăm călare orî în căruță, să stăm pe loc, să nu alergăm, ci să așteptăm trecerea furtunei. Văcarul care păzesce vitele, să nu se pue în timpul furtunei în mijlocul ciredei, ci să stea la o parte, căci aburii cari se suie în sus de la vitele înghesuite una lângă alta, atrag fulgerul.

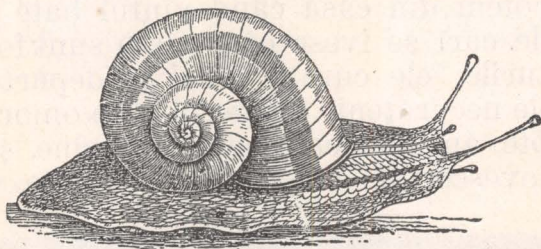
Dr. I. Felix.

DUȘMANII GRĂDINEI DE LEGUME (1).

Sunt apoi viermi aceia lungi de un deget, din cari ies apoi cărăbușii. Aceia strică foarte tare mai ales rădăcinile căpșunelor de grădină și a zarzavaturilor. Cum vedem că planta începe să se îngălbinească să o săpăm la rădăcină și vom da peste un ăspete de aceștia. Stărpind neconținut cărăbușii, vom scăpa și de acești viermi. Cărțițele mai ales îi urmăresc cu mare înviersunare.

Alți mosafiri nepoftiți prin grădinile noastre, sunt și melcii

Melcul său culbecul.

saū culbecii, cari dese ori fac mari stricăciuni prin lesele de legume și zarzavaturi, căci mănâncă frunzele și lasă în același timp un suc cleios pe unde trec, de care apoi o sémă de fluturi își acată oule.

Voind să-î stărpescă, unii îi adună de prin lese, pe nisce bețe late, unse cu un fel de smólă și după se s'aū prins câți-vă, mōie bățul într'un vas cu apă. Acolo melcii se deslipesc și cad la fund, și tot așa mai departe.

Alții presară prin lese, țepi mărunte de spice de orz, ori de grâu și trecând melcii peste ele, se agață de ei și mórtea le e gata.

De asemenea, ca să scăpăm de ei, mai avem și alte mijloce anume; ori îi stropim diminéța cu apă de var care-î prăpădesce când îi atinge, saū seménăm trifoiu în apropiere de lese și melcii mănâncă foile, cu atâta lăcomie în cât mor.

— Dar ore rimele să facă stricăciuni?

— Ba bine că nu, cumétră Anică! Rima e o gânganie tare sugubată, căci găuresce locul pe la rădăcinile plantelor și rōde răsadurile tinere. Cel mai bun lucru, ca să scăpăm de ele, e să dăm drumul gănilor în grădină primăvara când arăm și să vedeți cum le mai strâng de pe brazde. Pe urmă amestecăm pămîntul din lese cu funingină și nu se mai vede nici urmă de rîmă.

Și mai bine e, dacă tōmna, din loc în loc, săpăm nisce

gropi prin grădină, largi și adânci de câte-vă palme și le umplem cu gunoiu de cal. La căldura pe care o face gunoiul de cal, se adună pe érnă o sumedenie de rîme, viermi, coropișnițe și câte altele, pe cari la începutul primăverei, când scótem gunoiul din gropi, le omorîm.

Am pomenit de coropișnițe, acestea pe unde să iscă fac mare rău grădinelor, ba am auđit că întâmplându-se să musce pe cine-vă, mușcătura lor e fôrte veninosă. Scormolind prin lese și prin cuiburi, róde rădăcinele plantelor și lasă în urmă să intre aerul și să usuce totul. Ca să le stârpim, turnăm prin găurile lor păcură subțiată cu gaz, dar mai bine le urmărim drumul cel fac prin pămînt până le dăm de cuib și turnăm în el păcură, orî lese clocotită. Ca să le prindem de cu iarnă, facem cum am spus la rîme, cu gunoiu de cal.

Păsările de asemenea, de la găini și până la vrăbi, fac și ele mari stricăciuni în grădină, mai cu sémă în timpul semănatului și atunci când se coc semințele. Măcălendrii, sticleții, cintezoii, toți vin mereu prin grădini în acéstă vreme; dar mai obraznice sunt vrăbiile. Contra tuturor acestora, acoperim primăvara lesele cu nisce mărăcin; iar tómnă facem câte o momăe în chip de om și dacă vedem că vrăbiile se întrec mereu, mai dăm și cu pușca în ele.

Găini.

Găinele nu trebuiesc lăsate de loc prin grădină căci scurmă și strică totul. De aceia se și dice: *că pe unde se plimbă găina numai rodesce grădina.*

Sórecii de câmp fac mari stricăciuni și în grădinele de legume, mai ales érna, căci mănâncă rădăcinele. Contra lor trebuie să luptăm cu tótă hărnicia, căci în scurt timp ne daú gata grădina. Un doctor Némț a descoperit un fel de doctorie, pe care cum o mănâncă sórecii, mor pe un cap de tifus. Pe unde însă se ivesc câte unul doi, îi putem prinde și cu capcane, însă numai decăt.

— Dar noi cum am puté scăpă de cârțițe ?

— Asta, Bădică Gheorghe, e și mai vătămător, cu toate că ea nu mănâncă de loc rădăcină, orî frunze; ci numai viermi, rîme și gândaci. Umblând după aceștia prin pămînt, ea sapă găuri pe sub rădăcinile plantelor, rupîndule și lăsând în urmă să intre aerul și să usuce totul. Adesea la legumele semănate în rînd, i-a întregul rînd de la un capăt la altul și tot se usucă.

Intru cât mănâncă viermi, ea face un bine; dar cu găurile, face pagube mult mai mari, decât folosul ce ar aduce. O putem prinde pîndind'o diminătă tare, când scote țărînă în moșuroi. Atunci observăm din care parte scote și ne apropiem binișor descălțați, sau încălțați în opinci și cu un hârleț o scotem cu pămînt cu tot afară, căci ea nu merge mai adînc prin pămînt de cît de vr'o dege degete. Băeții mai ales, fac de minune trebușora asta, căci calcă mai ușurel și ea nu-i simte.

O putem alunga din prējma leșelor, turnând în găurele ei păcură orî acid carbonic și cum are un miros foarte delicat, fuge numai decăt.

Ca să apărăm lesele și mai bine de cărțițe, facem în giurul lor câte un șanțuleț adînc de vr'o palmă în care îngropăm o fringhie muiată în păcură, orî acid carbonic și cînd ajunge cu săpatul până la ea și dă de miros, o șterge frumos în altă parte.

După cum vedeți, iată o mulțime de vrăjmași cu cari omul are de luptă; dar vorba ceea: *«Dacă s'ar teme omul de vrăbiu, n'ar mai semăna meiu.»* Așa și aici, după cum am pomenit, că înaintea omului vrednic, toate n'au nici o putere și mai ales că tot printre animale sunt multe care-l ajută pe om să stărpescă pe cele rele.

Așa sunt pasările cîntătoare. Acestea pe lângă că înveselesc pe om cu cîntecele lor, curăță și legumele de o sumedenie de viermi și gândaci. In alte țări, îngrijesc de aceste

Pasăre cîntătoare.

păsărele, ca de mare lucru, dându-le chiar hrană, celor cari rămân pe ernală. Acolo să vedeți mierlele și grauri umblând prin grădină și în jurul casei, întocmai ca vrăbiile. Mare

folos am avé și noi când am îngrijî de aceste păsărele cel puțin să stărpim pisicele acelea, care umblă numai să mănânce puî de prin cuiburi și să nu lăsăm pe copii, să le prindă și să le strice cuiburile. Cred că moș Pavel s'a încredințat de ajutorul cel mare, ce-l dau păsărelele acestea pentru stărpirea omidelor și a cărăbușilor și de aceea, 'i e plină livada de cuiburi de păsări.

Pe lângă că ar trebui să le punem ce-vă semințe de măn-care în timpul ernei, iar primăvara, să le aruncăm pene, ori destrămături de lână ca să-și facă cuiburi.

Câte omiđi și viermi nu vor fi tăbărit pe grădinele noastre în urma prinderii și trimeterii din țară a atâtor miî de sticleți și scatii!..

Cel puțin de acum înainte, a da Dumneđeș să lucrăm mai cu minte.

D'apoî, d-le Invătător, multe sunt, pe care noi n'am avut parte să ni le arate și să ni le deslușescă cine-vă, cel puțin să scim cum să ne folosim, orî să ne păzim de ele. S'aũ găsit unii și sub cuvînt că ne învață de bine, la multe rele ne-aũ îndemnat. Numai să-ți dea Dumneđeș Sfîntul sănătate, să ne mai învățați și alte lucruri, că eu le spui cu durere de inimă.

Cele ce ne-ai spus ađi, am vėđut de pe loc că ne sunt de mare folos și ai să veđi cum avem să le folosim.

— Tocmai asta e și bucuria mea cea mai mare Moș Pa-vele și rămâneți sănătoși.

N. I. Moga.
Mircesei-Vaslui.

O serbare școlară în Cămpu-Lung

În ziua de 24 Aprilie a. c., a avut loc în sala cercului mili-tar din Cămpu-Lung, în folosul cantinelor, o serbare organizată de d-l Gr. Teodosiu, revisor școlar și sub patronagiul societății de bine-facere «Carmen-Sylva».

Programul a fost bogat; reproducem părți dintr'însul:

«Imnul național» executat de corul școlei normale, gimnasiu-lui și școlelor primare. Diferite poezii; anecdote ca: «Cine-î Nuhăm», «Grecul la bărbier», «Îtig gîndesce» etc.; coruri mixte, ca: «Haî la vale», «Imnul vânătorilor» etc.; la vióră: «Păsărelele Reginei» (horă), «Rondo de Haydn» etc.

Piese ca: «Fiul cel pierdut» (1 act), «Misantropul» (Sc. X, Molière), «Degetul lui Dumneđeș» etc.; tablouri ca «Curcanii din răsboi» etc.

O elevă, îmbrăcată țăranesce, mulțumesc publicului, în nu-mele copiilor săraci; iar la urmă, vorbește d-l Gr. Teodosiu, despre importanța cantinelor școlare, mulțumind tuturor, cari aũ bine-voit a sprijini reușita acestei serbări.

Serbarea a realizat 400 franci ca beneficiu.

* * *

Importanța lucrului manual în școlile primare.

Cursul primar în programa analitică are și lucrul manual. Necesitatea acestui obiect s'a simțit chiar de la început de pedagogii mari, ca Pestalotzi etc. etc.

Astăzi avem școle bine organizate, programe bine alcătuite, deci și rîndul acestui studiu a sosit ca să i se dea o deosebită atențiune.

Cu cât greutățile vieții se înmulțesc, cu atât câtă ca cestiunile economice să ne preocupe, îndreptându-ne luarea aminte către Agricultură, Industrie și comerț și cerënd ca școla să pregătască pentru viața practică.

Póte mulți vor dice că lucru manual nu e o industrie destul de folositóre.

Cu drept cuvînt elevii absolvenți a unui curs unde a învățat pe lîngă alte obiecte și lucru manual, nu se vor numi meseriași.

Lucrul manual în școlă are altă țintă, aceea de a desvoltă și da la ivelă aptitudinile înăscute, *de a deprinde pe copii cu materia, exactitatea în măsură, acurateța, simetria și utilitatea fie-cărui obiect.*

Un elev, mediocru la învățătură, póte avea o deosebită inclinare către lucrul manual; acesta este un semn că începătorul de astăzi va fi un bun meseriaș pe viitor. Conducătorul său trebuie să-l îndrumeze în această direcțiune, să-l ilustreze viitorul de meseriaș și să-l îndemne cu dragoste a-'și vedé de meserie.

În el se va formă gusturi noi, preocupările lui sulletesci îl vor face a crede că e apt de drumul pe care l'a apucat și nu va visă alt ce-vă de cât: Viitorul lui de meseriaș, de conducător de afaceri mari, de fabricant, de inventator de lucruri noi; mai sciú eú ce póte trece prin un asemenea cap și ce póte descoperi timpul din asemenea pregătiți?

Ne plângem că în țara noastră nu se face nimic, importăm totul din străinătate, n'avem industrie, n'avem comerț.

Cine e de vină?

Cine e de vină, când vedem capitaliștii noștri Români că-și pun capitalurile lor la bănci și nu întreprind afaceri?

Cine e de vină, când vedem că cei ce moștenesc câte ce-vă nu tac, decât să-și asigure capitalul și el să lîncezescă trăind singur numai din procente.

Mai mult de cât atâta, unii de abia așteptă să le móră părinții sau moșul pe care-l moștenesc, și el să plece cu bani la Paris.

Atât e capabil să facă, și prin capul lui n'a trecut alt-fel de ilusiuni.

La ce fel de întreprinderi mari te aștepti de la asemenea pregătiți?

Vrei ca aceștia să facă fabrici de teracotă? Vrei ca aceștia

să facă tăbăcării? Fabrici de nasturi?... Ateliere mari unde să se fabrice pluguri?... Să bortelescă munții pentru a scóte căr-buni de pămînt??

Vrei ca aceștia să-și exploateze singuri pădurile, în loc să le dea pe mâna străinilor, cari în câți-vă ani fac ca dintr'o pădure seculară să nu mai găsești nici loc pentru un cuib de mierlă?

Multe sunt de ȓis asupra acestora și asupra modului lor de pregătire.

Șcóla de astăȓi s'a completat, nu cu un obiect secundar cum pare a fi; ci cu cel mai principal din obiectele ce alcătuesc pro-grama analitică.

Cestiunile economice preocupă pe toți. Revoluțiunile cele mai mari au fost acolo unde lipsa a fost mai simțită, și unde apăsă-rile au fost mai grele. Noi pregătiți vor avé alt-fel de vederi, mintea lor se va preocupa cu totul de alt ceva. Va simți dragos-tea către *artă și industrie națională*.

Va ști să aprecieze vălórea obiectelor, se va înarmă cu gusturi sănătóse, și apoi cât de bogat sau orî cât de mare dregător va fi el, orele libere va preieră să le petrecă în atelierul mic al lui și va simți o deosebită dragoste pentru obiectele făcute de el. Va preferă de o sută de ori mai mult o încadrare a unui tablou cu o ramă făcută de el din lemn de nuc, cu o sculptură cât de puțin meșteșugită, față de putregaiul de brad acoperit cu ghips bronzat și încheiat în patru cuie de cine scie ce legător de cărți.

Cât de mândru va fi el, când va vedé eșind din mâna lui un scaun de grădină, făcut din crengi de mestécăn sau de alun!

Cât respect va avé către această îndeletnicire, *utilă, higie-nică și economică*!

Dovedi avem că cei ce au avut prilejul să învețe ce-vă din această dexteritate, până la bătrânețe n'au părăsit-o, au fost tot-deauna mai competenți în aprecierea lucrurilor și progresul a fost tot-deauna la ei.

Dacă țările cari astăȓi au ajuns să dicteze sub raportul in-dustriei, datoresc acesta numai că de la început în șcólele lor s'a predat *lucrul manual*, de la început s'a pus base industri-ale în spiritul fie-căruia și nu trebuie să ne mire când vedem la ce minuni au ajuns invențiunile industriale în apus.

Pentru noi viitorul va fi și mai frumos, vom profita de dru-mul ce deja l'a parcurs alții și noi nu vom face alt-cevă, decât să o ducem mai departe.

Tótă greutatea și responsabilitatea în cas fatal, cade asupra acelora, cari au în mână lumea viitoare, au posibilitatea de a lucra pe calea cea bună și vor neglija predarea acestui obiect.

Satele au pregătire pentru agricultură și mai puțină industrie.

Șcólelor din oraș li se impune mai mult industria și cu re-grét am a spune că tocmai în șcólele primare urbane e mai puțin lucru manual; ca să nu ȓic aprópe de loc.

Anton Pann Țice: «vremea face și desface și ce vrei și ce nu-Ți place.»

Va veni timpul când vor vedé toȚi necesitatea și cei în drept vor declara ca necomplet cursul fără acest obiect.

Theodorescu.

INGRIJIREA CAILOR

Strîngerea cu potcova.

De multe ori după potcovit, calul schiopătată, nu pentru că a ajuns la viu său în apropiere de viu caiaua, ci din cauză că-l strînge potcova.

Caii cu copitele pline, sunt cei mai condamnaȚi a fi strânși de potcovă. Cu tôte acestea, în special la caii noștri românesci, printre cari, după cum am mai Țis și altă dată, rar se găesc de aceia cu copitele stricate, pline, strîngerea de potcovă se datoresce mai în tot-dea-una potcovarului. Acesta fie că curăȚă talpa prea mult său neregulat, fie, ceea-ce se întâmplă mai des, că potcova pe care o bate, este rău făcută, său rău potrivită, încât în loc ca ea să se potrivescă pe părăȚii copitei, se găescce aplicată mai mult pe talpă, pe care apasă, o strînge, mai ales în sprijin, pe drumuri tari.

Strîngerea cu potcova se arată prin schiopătură; copita strînsă, este mai caldă, arătând durere când Ț încercăm cu clescele. Schiopatul de regulă nu este pronunȚat, totuși câte odată, mai ales când calul este pătimaș de copite, are talpa plină, său când nu se iaū măsurī în pripă, se întâmplă ca animalul să schiopete bine, să sufere mult.

Se vindecă ușor strîngerea cu potcova, pentru acest scop, după ce tragem potcova, facem calul să stea cu copita de douē ori pe Ți, câte o jumătate oră, într'o apă curgătoare său un lac din apropiere. Oblojelele copitei cu pămînt galben amestecat cu apă oȚetită său cu flóre de fân caldică sunt de asemenea folositóre. Este însă nemerit că pe cât este cu putinȚă să evităm răul, luând măsurī ca potcovitul să se facă cu îngrijire, ca talpa să nu fie curăȚită nemăsurat, ca potcova să fie lucrată și potrivită după copită, iar nu copita după potcovă. În adevăr, pe mulȚi potcovari, nepricepuȚi său îndărătnici Ți veȚi, că în loc să

chiar când acest fapt le-ar cere o ôre-care pierdere de timp, sau vre-o cheltuială.

Pentru a îndeplini toate cerințele, trebuie ca o adăpătoare să aibă o scurgere continuă, să fie curățată în fie-care an cel puțin odată și să fie ast-fel făcută în cât vitele să pôtă luă din ea orî de câte orî le este sete, și atunci când beaă să nu pôtă intră cu piciôrele lor în apă căci intrând în apă o tulbură și împreună cu apa beaă atunci și mult noroiu și murdării de pe fund.

Spre a împiedecă vitele de a nu intră în adăpătoare, putem aședă de giur împregiurul ei nisce apă-rători sau bariere, cari să fie fôrte apropiate de margine, și așa de înalte ca vita să nu pôtă trece peste ele, ci să pôtă numai să întindă botul peste ele și să ajungă la apă.

Este bine să se ție sémă de aceste sfaturî, căci ele sunt rezultatul unor observațiuni și stăruințe practice îndelungate, cari apoi aă fost confirmate întru totul de sciință.

I. Niculescu
Severin.

Cultura legumelor și a pomilor fructiferî (1).

CIMBRUL și MĂRARUL sunt nisce plante cari aă o aromă fôrte plăcută, ceea-ce face a fi întrebuițate mult în bucate. Se înmulțesc prin sémînță care se sémănă pe rězôre, cerënd ca pămîntul să fie bine lucrat. Mai înainte de a face sémînță, se taie parte din mărar și cimbru, care se face mânuși (legături) și se pune apoi la un loc umbros, spre a se uscă în voie, păs-trându-l ast-fel pentru érnă ca să ne servim la trebuință. Restul de plante rêmase pe loc, făcënd sémînță, se scutură, iar primăvara rêsar din nou.

CARTOFUL este o plantă de mare folos pentru casa omului. Cultivatoriî noștri săteni ar trebui să semene și să ție mult mai mult la cartofi decăt chiar la porumb, căci cartoful fiind o plantă care ține la secetă, ne scapă de fómete pe ast-fel de timpurî lipsite de alte bucate.

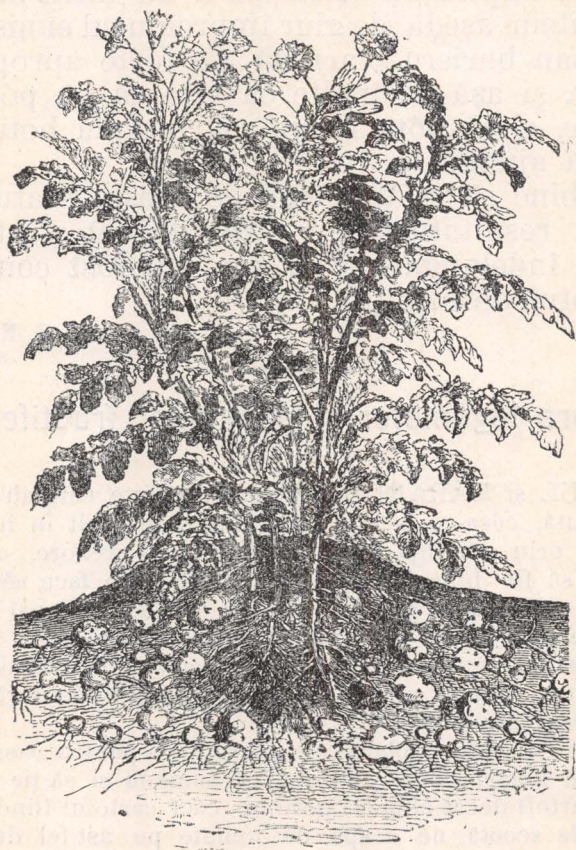
Varietățile de cartofi sunt în număr fôrte mare și pôtă fie-care varietate mai mult numirî străine, ceea-ce probéză că la noi cultura cartofului e fôrte puțin răspândită, căci de ar fi mai

(1) Veđi No. 28 — 29, 30, 31, 33, 35, 36, 37 și 38.

întinsă și s'ar ocupa mai mulți de dînsa, am fi botezat și noi cartofii cu numiri de ale noastre, românesci.

Unele varietăți sunt mari, altele mici, rotunde, lungărețe; unele cu pielea vînată, altele gălbue, alburii etc; aceste din urmă sunt mai productive și mai căutate. Sunt și varietăți din acelea cari se cultivă pentru hrana vitelor.

Orî-care ar fi varietatea de cartofi, cere un pămînt mai mult nisipos și îngrășat. Prăsirea cartofului se face prin tuberculele lui, fie întreg fie că o tuberculă se taie în mai multe bucăți, căutând ca fie-care bucată să aibă două pînă la trei ochi. Din aceste două feluri de prăsire, cel mai bun e acela prin tuberculele întregi. Al doilea mod de prăsire (prin bucăți tăete) se în-

Cartofi.

tâmplă de multe ori să nu reușescă, căci bucățile tăete muce-
dînd în pămînt, se strică.

Dacă vom semăna cartofi mici, la recoltă vom aduna tot car-
tofi mici, de aceea, dacă vom să avem cartofi mari, trebuie să
alegem și să semănăm tubercule din acele mari și sănătoase. Se-

mănarea tuberculelor se face pe la finele lui Martie în cuiburi, aședate în rînduri, avînd depărtare între ele 50—60 cm., așa ca lujerii după ce vor cresce, să umbrască pămîntul dintre cuiburi. Cuiburile trebuie să aibă o adîncime de 15—20 cm; într'un cuib se pun 5—6 tubercule, orî și mai puține dacă tuberculele sunt mari.

În timpul creșterii, cartofii mai întăiu se prășesc, iar când lujerii (cotóarele) au crescut, se mușuroesc cuiburile; pe timpuri secetóse, mușuroitul e bine să nu se mai facă.

Când curpenii (lujerii) înfloresc, ne plimbăm printre cuiburi și rupem tóte florile, căci ele împiedică întru cât-vă crescerea tuberculelor.

Tómna, sau mai timpuriu, — după cum va fi felul varietății seménată, — recoltăm cartofii, scoténdu-i din pămînt cu o furcă anume făcută, care să aibă 3—4 córne. Obiceiul de a-i scóte cu sapa, e cât se póte de rău, căci cu sapa se taie multe tubercule.

După ce cartofii s'au scos din cuiburi, se lasă o zi sau două pe loc spre a se sori, avînd grijă ca în timpul nopții să-i acoperim cu lujerii lor.

Cartofii odată scoși, se pun spre păstrare în pivniță, orî, dacă n'avem pivniță, îi aședăm în gropi făcute pe un loc uscat și ce-vă ridicat. Fundul și pereții grópei se căptușesc cu un strat de paie după care apoi aședăm cartofii; de asupra cartofilor punem un strat de paie și în urmă pămînt, căutând ca cu pămîntul pus d'asupra, să bombăm (ridicăm) locul spre a înlătură scurgerea apei în grópă.

SPANACUL cere un pămînt mai mult umed și cât se póte de gras. Sunt mai multe varietăți, dar dintre tóte, cea mai bună varietate e spanacul cu foile mari și frageđi. Se înmulțesc prin sémîntă și se séménă cât de timpuriu, chiar în Fevruarie, dacă timpul ne lasă, de óre-ce spanacul nu suferă de ger. Pentru a avé în permanență o cultură de spanac pe timpul verei, se séménă la fie-care opt sau dece zile, urmărind ast-fel (bine înțelese dacă interesul cere) până la începutul lui Octomvrie, când se încetéză cu séménatul. Ultima séménătură, care se destinéză pentru primăvară, se acoperă cu un strat de gunoiu în grosime de 8—10 cm., iar în primăvara viitoare séménătura fiind deja făcută, plantele résar de timpuriu.

Spanacul nu iubesc caldura, de aceea cere a fi udat cât mai des pentru a reuși bine.

LAPTUCA (Marole, salată). Este o plantă care se întrebuintéză la masă cu salată. Cuprinde mai multe varietăți, dintre cari cele mai bune sunt acelea cu foile creți și acelea cu căpățînă. Cere un pămînt gras și ce-vă umed. Se sporesce prin sémîntă care se séménă în diterite rînduri pentru a avé plante tinere în tot timpul anului. Dorind a căpéta lăptuci cât de timpuriu, le séménăm în rėsadniță.

Pentru sémîntă, e de ajuns a lăsă câte-vă fire din întăia se-

mănătură; acestea crescând, formeză lujerul care înflorește și dă sămînță.

MACRIȘUL. Este o plantă vivace. Se cultivă pentru foile sale care sunt întrebuințate în bucătărie. Cresce mai în orî-ce fel de pămînt. Inmulțirea se face prin sămînță, care se sîmînă în luna Martie pe rîzore, orî pe marginea aleelor (drumurilor). Sămînța rîsare curînd și cresce repede.

Măcrișul.

Măcrișul după trei, patru ani îmbătrînesce; în acest cas se taie trunchiurile cu puțină rădăcină, iar peste puțin timp nu în-tîrzie a da lăstari noi, întinerind cu chipul acesta recolta.

(Va urma).

Ión E. Mihăescu.

Mijloc pentru a feri de viermî pomii și fructele lor. Agricultorii din Florida spun, că dacă batem cuie în pomi, prin acesta îi ferim atît pe ei, cît și fructele lor în contra viermilor. Un diar din New-York dice, că în fie-care pom trebuie să se bată 6 cuie și adaugă, că prin acest mijloc putem scuti pomi și pomele cu totă siguranța în contra viermilor. El explică lucrul așa, că cuiele bătute în pomi, venind în atingere cu suctul, se ruginesc, se oxidéză. Prin ruginirea sau oxidațiunea acesta se forméză amoniac, care pătrunde în tóte părțile arborelui și acestei împrejurări este a se mulțumi apoi, că pomul bătut cu cuie, rămîne scutit de viermî împreună cu fructele lui.

BUNA CHIVERNISEALĂ

O bună chivernisélă este temelia fericirii și a buneî stări. Ea este indispensabilă și se pôte aplica atât în gospodăriî mari cât și mici, avênd aceleași rezultate. Ea ne învătă să nu cheltuim nici odată tot cât agonisim, întocmindu-ne lucrurile ast-fel ca cheltuelile nici odată să nu întrécă pe venituri, pentru că numai așa putem ajunge la un prisos, care la țile negre, adecă când vrênd-nevrênd suntem nevoiți a cheltuî mai mult decât agonisim, ne prinde fôrte bine, că nu suntem nevoiți a face împrumuturi. Trebuie să avem mereu în vedere că cheltuelile ne sunt țilnice și sigure iar veniturile mai rari și nesigure.

Buna chivernisélă aici în România, cu fôrte puține excepțiuni, lipsește aprôpe cu totul. Atât în masa poporului cât și în clasele de sus, predomină poftele măestrite, între cari locul prim, îl ocupă risipa de bani pe lux. Când e vorba de acéstă patimă molipsitoare și tot odată fôrte primejdiosă, Românul însă mai uită cheltuind și aceea ce n'are, numai să fie în rând cu altul, căruia, pôte prin o mai bună chivernisélă, îi dă mâna să cheltuêscă mai mult.

Starea de plâns a plugarului nostru mare și mic nu se atribuie numai nepriceperii meșteșugului ci mai mult a neîmpotrivirii pofteî măestrite cheltuind mai mult decât câștigă, adecă a releî chiverniselî. Eû cred că cu tôte modestele venituri de astăzi dacă s'ar pune în aplicare economia și chivernisélă celor bătrâni în privința stării materiale, am fi cu mult mai departe. Aprôpe tótă réua chivernisélă, mai cu sémă a micului nostru plugar, stă în părăsirea industrieî casnice în schimbul putregaiurilor străine cari au intrat în cel din urmă bordei și cari ne apropiie repede de faliment.

Peste săptămână, trecă mérgă, mai sémână țêranul de astăzi cu cel bătrân din trecut, dar în Dumineci, sêrbători și mai cu sémă când se întâmplă vre-o nuntă, cređi că e o adevêrată invasiune de cocône și boeri de pe la oraș. Țărăncețele de ađi nu mai sunt cele din trecut. Astăzi pôtă pêrul frizat ca pe la oraș ornat cu câte 8 — 10 piepteni. Se pôtă în rochiî scumpe, țîrguite și cusute la oraș. Jachete scumpe, și mânuși pôtă țărancele de astăzi. Prin vecinătatea nôstră au început a purtă și pălării cu câte 25 — 30 lei bucata și nu mai e așa de mult până le vom vedé și cu voal. Flăcăii, nici ei nu se lasă mai pe jos, purtându-se în căciuli de astragan, paltône și alte haine de postav, cumpêrate iarăși din țîrg. Pe ici pe colea au început a se ivi cămășile scrobite și cravatele.

Țăranul nostru plugar ca să facă față acestor cheltueli adoptate iar nici de cum moștenite, trebuie să cheltuiască paralele pe cari plugăria lui nu i le dă, mai cu sémă că țîne 5 — 6 copii pe lângă sine la câte-vă pogône de pămînt, cari timp de o jumătate an, adecă din Noemvrie până prin luna lui Maiu numai mănâncă fără nici o trébă, pentru că meșteșugul și industria sunt date străinului, brutăria Grecului, grădinăria Bulgarului, iar «cazna Românului», fiind-că el trebuie să-i ție pe toți. El împrumută până mai are credit, și ar împrumută mereu dacă i-ar da cine-vă,

fără ca să se gândească și la termenul de plată. Dacă i se înfundă, se pune pe o economie foarte neînțeleasă și tot odată foarte dăunătoare. Fata, mama și copiii mai mărunței, chiar și cei de școală, sunt goi și desculți, vind păseri, oue, unt și nu arare-ori se întâmplă că vinde chiar singurul purcel îngrășat pe sēma casei, numai și numai să facă pe placul flăcăului său a fetei. Apoi se pun cu toții pe vegetat, suferind și cei mici din cauza nesocotinței și a relei chiverniselii a celor mari, de-aici apoi degenerarea și marea mortalitate în populațiunea noastră rurală.

Plugarul nostru daca s'ar oprî cu cheltuelile numai aci tot ar mai merge, dar el are și alte cheltueli mai mari de cum ar trebui. Așa sunt botezurile și cumetriile etc., la cari le pune capac nunțile. O nuntă țărănească costă în mediu până la 400 lei, și nici nu-i mirare, că ține mai bine de o săptămână, de aceea numai la doi cârțalăi de lăutari le plătesce până la 60 lei, afară de alte lucruri în obicei. Acuma își pōte face ori și cine o idee despre cheltuelile ce are de suportat un părinte a 5 — 6 copii. Apoi nici nu se mai face într'altă parte a lumei o nuntă a unui plugar cu pâne cumpărată de la brutarul Grec.

Sunt foarte bune îndrumările fiilor de țaran la plugărie, mai cu sēmă că plugăria rațională pe lângă că e cea mai sănătōsă ocupațiune, dar tot odată e și mai bănōsă. Vine numai întrebarea, că ce plugărie rațională pōte să facă cine-vă pe 1 — 2 sau trei pogōne de loc, căci trebuie să scim, că majoritatea moștenitorilor de astăzi, nu moștenesc mai mult (1)? Sunt și o mulțime cari nu moștenesc de loc pămînt. Eu sunt de părere ca toți fiii de plugari cari n'ar moșteni pămînt îndestulător pentru o plugărie rațională să se îndrumeze la meserii, singurele cari îi pot face fericiți. În direcțiunea acēsta ar putē foarte mult și cu izbândă lucră societățile economice dejă înființate și cari s'ar mai înființa, creând câte un fond din care să se încurajeze industria casnică și să se subvenționeze copiii fără mijlōce, intrați la diferite meșteșuguri. Tot în acēstă direcțiune pot, și chiar ar fi de datoria preoților și a învățătorilor să lucreze, îndemnând pe țaran pe tōte căile și în tōte ocaziunile, ca numai atăzi copii să fie acasă câți cred că se vor feriți în urma zestreii lăsate lor, iar pe cei-lalți să-i dea la meșteșugurile atāt de bănōse cari astăzi sunt aprōpe numai în mîinile străinilor.

De-ar fi plugarul nostru cel mai perfect lucrător și de-ar scîi el să scōtă maximul recoltei din pămînt, dacă nu va fi și bun chivernisitor, va fi vecinic lipsit, de unde rezultă, că prima condițiune prin care putem ajunge la bună stare și fericire este fără îndoială «buna chiverniseală».

V. Munteanu

Domnița.

Colica la cai se vindecă cu miere și unt. Topim adecă o cătățime îndestulătoare de miere și o bucatică de unt într'un vas de tinichea de-asupra focului, până când s'au amestecat amândouē bine. După ce s'au rēcit facem un glob cam cāt un ou de găină, îl ungem cu uleiū mai fin și-l vîrām cāt mai adânc în mațul calului.

(1) Se pōte face o admirabilă plugărie cu pricepere, căci tocmai la acēsta trebue să ajungem ca țaranul din puținul pămînt ce are să producă mult și bun. De alt minteri Ungaria ne pōte fi pildă. (N. R.)

Tot țiganul la mal se 'necă

— Poveste —

Un Țigan avea de cumătru pe un Român foarte bogat și fără copii. Românul avea în pod o mulțime de slănină, parte afumate, iar o parte numai puțin svîtate.

Țiganul, fiind nevoiaș se puse pe gînduri, cum ar pute să mănce barim o slănină din podul cumătrului.

Planul fiind gata, Țiganul dete din ce în ce tot mai des cu dragostea pe la casa cumătrului, une-ori prefăcîndu-se că îi dă ajutor în trebile gospodăriei, une-ori căutînd de vite, alte-ori de păsări.

Numai atât îi trebuia Țiganului până când câinii Românului îl cunoscea și nu mai dădea la el.

Intr'o sfință Ți de sîrbătore, iată că Românul cu nevasta se duc la târg, ca să-și cumpere cele trebuitoare pentru casă.

Țiganul cum află de plecarea lor, îndată, amandeu, cătră sîră la podul cumătrului.

Pîndind ca să nu-l vadă nimeni, țuști, în pod, șterpelesce o slănină de cele mari, și tiva să iasă repede pe pîrtă cu slăcina în spate.

Dar cînd la pîrtă, numai iată că și cumătru sosesc de la târg.

Țiganul încremeni de odată cu slăcina în spate.

Însă iute făcîndu-și planul, eși înaintea Românului Țicînd.

«Auleo cumetre! te rog primesce-mi slăcina asta ca să se afume în podul d-tale și pe urmă mi-i da-o iară; căci la bordeiul meu o mănîncă dancii tîtă și apoi nu am unde s'o afum, că bordeiul meu nu are pod precum are casa d-tale.

Românul însă fiind supărat de la tîrg, Țise; «Haide, plîcă de aice cu slănină-Ți cu tot!»

— Vai de mine, cumetre! da de ce nu primesci slăcina mea să se afume în pod, ca și a d-tale?

— Haide fugi de aice, Țigane, cu slăcina ta, și lasă-mă în pace, că am eu destule griji, n'am să mai îngrijesc acum și de slăcina ta.»

Bietul Țigan nu mai putea de bucurie și n'așteptă ca să-i mai ȃică odată, ci o tulă repede spre casă cu slămina în spate.

Până s'ajungă însă la bordeile Țiganilor, trebuia să trecă o gârlă mare, repede, tulbure și furiosă, pe o punte înaltă și cam îngustă.

Până acolo se înnoptase de tot.

Din nisce noură mară, negri și fôrte groși fulgeră, trăsniă și tună îngrozitor, ba începuse încă și a plouă.

El întâiu stătă puțin la capătul punții și se gândi, temându-se să nu cadă cu slămina în baltă.

Dar ori de câte-ori fulgeră, el socotela își făcea: «Dumne-deu va lumina și eu voi scăpa»

Intrând pe punte, de câte-ori fulgeră el tot înainte pășiă, și ȃicea:

— Auleo, Dómneo!! de-i mai lumina și-i mai lumina, eu o bucată de slănină ȃi-oiu da.

Și de câte-ori fulgeră, Țiganul pe punte tot câte un pas făcea, ȃicând mereu:

-- Auleo Dómneo!! de-i mai lumina și-i mai lumina, eu o bucată de slănină ȃi-oiu mai da.

Tot așa ȃicând, pășiă înainte și ajunsese aprópe la cel-alt capăt al punții, când de odată fulgeră și după fulger urméză un tunet îngrozitor. Țiganul, zărind malul aprópe, atunci ȃice:

— Auleo Dómneo!! ori îi mai lumina, ori nu-i mai lumina, dar eu slănină nu ȃi-oiu da.

De bucurie păși mai iute, cãlcă greșit, pe o știrbitură a punții și atunci, huștiuliuc, se rěstórnă de pe punte, rostogolindu-se în apă cu slănină cu tot.

Slămina se duse pe cea gârlă mare și lată. Țiganul eră cât p'aci să se înece, să piară și el.

Intâmplarea însă făcú că un Român, cu carul cu boi, să fie tocmai prin apropiere. El întinse Țiganului o prăjină și-l scăpă din apă, ca vai de capul lui. Iar de atunci a rēmas vorba că: «Tot Țiganul la mal se 'nécă».

Vasile Ionescu.

Alungarea șórecilor se face ușor cu terpentină. Muiăm câteva bucățele de pânză în terpentină și le punem în bortele lor sau în locurile, unde umblă. Cum nu pot suferi mirosul de terpentină, părăsesc locul acela. Terpentina trebuie înoită tot din 2 în 2 săptămâni.

O scrisoare d-lui Ión Niculescu, Preşedintele societăţii industriale «Curtea de Argeş» din Bucureşti.

Domnule Preşedinte,

Fiul meu, Filionică I. Vălsănescu, fost elev al societăţii d-v. «Curtea de Argeş» din Bucureşti, specializat mai mulţi ani în ramura de tinichigerie, primind *în dar de la societate, sculele necesare meseriei sale* şi stabilindu-se cu atelierul de tinichigerie aci în oraşul nostru «Curtea de Argeş», mă simţ dator ca părinte, a aduce mulţumirile mele sincere onorabilei societăţi ce presidaţi, pentru lăudabila şi patriotica sa faptă ce a săvârşit şi săvîrseşte continuu, fără sgomot, pentru toţi fiii de Români, pe cari dînsa îi specialisează în diferitele ramuri de meşteşuguri manuale şi apoi îi înzestrează cu scule ca pe fiii ei proprii, trimiţendu-î maeştrii desăvârşiţi în localitatea lor, întocmai ca pe nisce adevăraţi apostoli, ca să propage meseriile în ţară, singurul mijloc prin care se pôte pune stavilă *funcţionarismului şi biurocratismului împovăraător de budget*.

Cu această ocasiune, ţin a vă arăta, d-le Preşedinte, că până la venirea tiului meu, Filionică, ca tinichigiu, în oraşul nostru «Curtea de Argeş», am avut aci ca specialist în această ramură, timp de peste 20 de ani, pe d-l Maer Friţ, care după ce s'a instalat aci fiul meu, ca tinichigiu, d-l Maer Friţ ne-a părăsit oraşul, şi-a ridicat atelierul, nevasta şi copiii şi s'a mutat în Bucureşti.

Acum de curând am aflat că dînsul vrea să plece la America, din cauza crisei şi a lipsei de lucru, nu din cauza persecuţiei Românilor, după cum spun duşmanii ţării!

Vă rog a fi mijlocitorul mulţumirilor mele, către toţi membrii Societăţii «Curtea de Argeş» din Bucureşti.

Cu stimă, Ión Vălsănescu.

Ajutor de Primar în oraşul «Curtea de Argeş».

INFORMAȚIUNI

M. S. Regele a dăruit muzeului etnografic de la şosea, următoarele obiecte: Sabia purtată de M. Sa la 1856 şi care i-a fost dată de tatăl său Principele de Hohenzollern, la eşirea din şcolă militară. — Sabia românească din 1866, purtând armele româneşti, capul de boi şi vulturul român, model Cuza Vodă, prima sabie românească, pe care M. Sa a încins'o ca Suveran. — În fine mantaua de uniformă românească de general, mare ținută, aceea pe care M. Sa a purtat'o în ziua în care a primit la gara din Bucureşti pe împăratul Alexandru al II-lea.

* * *

Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerciului şi Domeniilor

(Direcțiunea Agriculturii), vinde prin licitațiune publică cantitatea de aproximativ 60—120 vagoane grâu recolta fermei model din a. c.

Grâul este din varietatea «grâu roșu și grâu bălan bătrân.

Licitațiunile vor avea loc în ziua de 23 Iulie ora 10¹/₂ a. m. la Ministerul Agriculturii, Direcțiunea agriculturii și la

Prefectura de Romanați,

Prefectura de Doljiu,

Prefectura de Brăila, și

Prefectura de Covurlui.

Eșantiunile se pot vedea în ziua de licitațiune în localurile indicate mai sus și la ferma Studina (gara Frăsinet).

Condițiunile de vîndare sunt cele ce urmează:

1) Marfa se vinde dată odată prin vînturătoare simplă.

2) Ea se predă în sacii cumpărătorului loco-ferma Studina care este la o depărtare de gara Frăsinet de 5 kilometri și se găsește legată cu Studina de calea ferată Frăsinet, prin șoseaua județenă.

3) Termenul total de predare de la confirmarea prețului eșit. la licitațiune este de o lună de zile.

4) Prețul se înțelege pe vagon.

5) Plata urmează să fie făcută succesiv cu predarea și prin recapitulare de consemnare sau valori reale depuse în mâinile administrațiunii locale sub luare de dovadă.

6) Garanția pentru a fi admis la licitațiune trebuie să fie de cel puțin 10% din valoarea totală a mărfii vîndute și ea rămâne în păstrarea Ministerului până la complecta predare.

7) Dacă după 10 zile de la comunicarea confirmării, prețul eșit la licitațiune adjudecatorul nu se prezintă și nu începe ridicarea mărfii sau nu o ridică în total în termenul de o lună acordat, pierde garanția depusă în favoarea Ministerului și Ministerul își rezervă dreptul să vîndă în comptul său marfa, ținându-l responsabil pentru diferența de preț.

Aceste condițiuni însă nu pîote avea loc în cazul cînd cumpărătorul primesce marfa în fermă și o plătește integral în termenul fixat, rămînînd a o transporta la gară cînd va găsi conveniența. În acest din urmă caz însă, administrațiunea fermei nu mai răspunde absolut de nici o pierdere, ce ar pute surveni mărfii aflate în fermă care pîote rămîne fără nici o plată în buna pază și îngrijire a cumpărătorului în cel mult trei luni de zile.

8) Licitațiunea se va ține cu oferte inchise, iar plicurile conținînd ofertele și garanția se vor predă în ziua și ora indicată pentru ținerea licitațiunilor.

9) Art. 68—79 din legea comptabilității generale a statului sunt obligatorii.

* * *

Ministerul Agriculturii, Industriei, Comericiului și Domeniilor a decis ca și în anul curent fermele model să vîndă direct celor interesați cantitățile dorite de semințe agricole.

Se pîote cumpără de la ferma Studina și începînd de la 100 kgr. în sus semințele arătate mai jos și cu prețurile notate în drept:

Rapița Collza și Parapluie cu 20 lei hectolitru;

Orz de tîmnă cu 1.400 lei vagonul;

Orzîcă Imperială și Hana cu 1.400 lei vagoul.

Grâu roșu

» bălan

» » 1.400 » »

» » 1.400 » »

Prețurile de mai sus se înțeleg pentru cantități mai mici de 5.000 kgr. De la 5.000—10.000 kgr. prețurile se vor reduce la va-
gon cu:

200 lei	pentru	orzul de toamnă;
200 »	»	ovăzul Handebeker;
200 »	»	orzóică;
100 »	»	grâu.

Semințele vor fi bine triolate și predate la gara Frăsinet în sacii cumpărătorilor.

Pentru ori-ce cerere doritorii sunt avertizați a lua informațiuni direct de la ferma Studina (gara Frăsinet), de cantitățile disponibile în fie-care moment pentru vânzare.

Plata se va face direct Ad-ției fermei Studina, prin mandate poștale, scrisori de valoare și recipise de consemnare.

Probele se trimit după cerere.

Administrațiunea fermei nu poate reține nici o cantitate de se-
mințe fără a fi plătită anticipat și nu răspunde de nici o co-
mandă făcută, de cât din momentul ce i s'a confirmat cumpă-
rarea și 'i s'a trimis și valoarea produsului cumpărat.

Administrațiunea fermei treptat cu vânzarea face și expediți-
unile la adresele indicate.

La timp se va publica și semințele ce vor fi de vânzare la
ferma Laza.

Păsări vindecătoare de răni

Despre unele specii de păsări se spune, că posedă o mi-
nunăta cunoștință a regulilor fundamentale ale chirurgiei.
Sitarii, prepelițele și câte-va alte nămurii de păsări, se pri-
cep surprinzător de bine. ca să-și vindece unele răni,

Un naturalist frances istorisese, că numeroși sitari îm-
pușcați de el, aveau pe corp răni cicatrizate, iar unele răni
neînchise. Aceste răni erau bandajate cu fulgi smulși tot din
penele acelei păsări. Când sitarul e rănit ușor și poate scăpa
el scote fulgiu cu ciocul său cel lung, și îi aședă binișor pe
rană.

S'au vădut cazuri, când aceste păsări și-au pus pe răni
un fel de platură din pene. S'au găsit altele, cu oșele rupte
dar foarte bine bandajate.

* * *

Societăți Economice la sate.

În comuna Perieți jud Ialomița prin stăruința învăț. locali și cu concursul
d-lui Poenaru Bordea, în ziua de 25 Martie a. c., s'au pus bazele societății:
«Viitorul Perieților» cu 90 membrii fondatori și un capital de 500 lei.

* * *

Din inițiativa învățătorului diriginte al școlii din com. Laza, jud
Vaslui, d-l Ion Băbușianu, în ziua de 27 Ianuarie a. c., s'au pus bazele
societății: «Progresul», cu 50 membrii.

* * *

În comuna Calvinii, jud. Buzău, din inițiativa unui comitet, s'a pus în ziua de 27 Decembrie 1901, bazele societății Principele Carol. Până în prezent s'a și făcut împrumuturi la 2 săten.

* * *

La 31 Martie 1902, în comuna Găiceana, s'a pus bazele societății de economie: «Banca populară», cu 80 membrii. Președinte de onoare a fost ales d-l D. A. Sturdza.

DE LA SATE

Societatea de economie «Șomuzul» din Basarabi-Sucéva, și-a serbat la 19 Maiu a. c. un an de viață.

Preotul C. Matasă, casierul Societății, a vorbit despre importanța și foloșele economiei. Apoi s'a arătat bilanțul Societății, care, din 13 membrii, a ajuns la 64, cu un capital de 5.212,41.

D-l Argeș, șeful stației Basarabi, propune înființarea unui hambar pentru produse.

* * *

În ziua de 21 Aprilie. a. c., în comuna Pârșcoveni, jud. Romanai, necesitând o radicală reparațiune a bisericii parohiale locale, un mare număr de enoriași, după eșirea de la biserică, au subscris 1.000 lei. Spre a pute strânge suma necesară, s'a format un comitet.

Teatru la sate.

În sera zilei de 5 Maiu a. c., s'a dat în cătunul Dobrovățul-Ruși, jud. Vaslui, o reprezentațiune teatrală, de către elevii școlei din Ruși, sub conducerea învățătorului Ion Vasiliu.

La început s'a cântat diferite imnuri, s'a recitat mai multe anecdote; apoi s'a jucat piesa «Isprava».

Reprezentațiunea s'a terminat prin cuvîntarea ocațională a învățătorului I. Vasiliu, vorbind despre însemnătatea teatrului sătesc și aducînd laude d-lui I. Kalinderu pentru sprijinul ce-l dă bisericii și școlei.

MULȚUMIRI

Sub-scrisul, învățător diriginte al școlei din com. Cleja (Bacău), exprim sentimentele mele de adîncă recunoștință următoarelor persoane:

D-nei și d-lui N. Dragoianu, proprietari în localitate, pentru că au făcut cu cheltuiala d-tor o fântână, în ograda școlei, care a costat 230 lei; Părintelui Grațian Carpați, care a oferit un bon de 100 lei pentru cantina școlară, a depus 100 lei ca fond filantropic pentru elevii săraci și a procurat o perdea și 3 costume pentru teatrul sătesc școlar, cari au costat 15 lei; d-nei și d-lui I. Grigoriu, revisor școlar; Părintelui Grațian Carpați, doamnălor Savel, Grințescu, Broșteanu și d-rei M. Vasiliu, institutore; d-lor N. Bibiri, institutor și director; D. Broșteanu, institutor în Bacău și A. Antonovici, șeful stației Faraoni, pentru binevoitorul concurs oferit cu ocaziunea serbarei școlare date de sub-scrisul la 25 Maiu a. c., în folosul cantinei.

D. Mihăilescu.

STEAUA

Societatea *Steaua* are de scop a lucra pentru întinderea învățături în popor, prin tipărirea și răspândirea de scrieri și publicații morale, patriotice și de folos practic, și pentru împiedecarea, prin toate mijlocele legiuite, a răspândirii de scrieri și publicații imorale, sau cu tendințe contrarii statului și ideii naționale române.

Cotisația este de cel puțin *doi lei* pe an, iar pentru învățătorii, preoți rurali și săteni, de cel puțin *un leu* pe an. Fie-care membru este îndatorat ca, în cel d'întăiu an după primirea sa, să facă a se primi în Societate cel puțin alți doi membri noi.

Cererile de înscriere, însoțite de cotisația pe un an, se pot adresa d-lui *Petru Gârboviceanu*, strada Sf. Ecaterina, București.

Comitetul. *Președinte, Ioan Kainderu, membru al Academiei Române. — Vice-președinte, Sava Șomănescu, mare proprietar, fost senator. — Administrator și casier delegat, Petru Gârboviceanu, Administrator al Casei Sf. Biserici Autocefale Ortodoxe Române, director al Șc. Normale a Societății pentru învățătura poporului român; — Secretar, Const. Banu, profesor secundar și inspector școlar — Membrii, Spiru C. Haret, Ministru, profesor Univers.; I. Dimitrescu Procop, senator și Primar al Capitalei; M. Vădescu, deputat, profesor universitar; Cristu S. Negoescu, profesor secundar; Dim. Cecropid, institutor, președinte al Societății corpului didactic primar. — Censori, Const. Alimăneșteanu, inginer de mine; Preotul econom Const. Ionescu, profesor secundar; Const. Alexandrescu, revisor școlar*

Membrii înscriși și cotisațiunii plătite (Urmare).

Stoleru Ana, (Talpa), 1 leu; Teodorescu Gh. N. (Uricheni), 1 leu; Dobrea Gh., (Uscați), 1 leu; Teodorescu Grig, I., (Borlesci), 1 leu; Crețu, Iesci I., (Costișa), 1 leu; Ciupercă C., (Măstăcan), 1 leu; Roșescu I., preot, (Măstăcan), 1 leu; Popovici Gh., (Rădiu), 1 leu; Silvas Gh. N., (Rășnov), 1 leu; Popovici Gh. (Siliște), 1 leu; Dornănu At., (Socea Căndesci), 1 leu; Preotu Gh. S., (Tâslău), 1 leu; Lazu Cleopatra, i., st., (Piatra-Nemțu), 2 lei; Gavrilăscu Eleonora, (Vađuri), 1 leu; Manoliu Elena, inst. (Piatra-Nemțu), 1 leu; Isăcescu C., inst. (Piatra-Nemțu), 2 lei; Gheorghiu Al., (Piatra-Nemțu), 1 leu; Cancicov Aurelia, inst. (Piatra-Nemțu), 1 leu; Ștefănescu Penelopa, inst. (Piatra-Nemțu), 1 leu; Vasiliu T. A. (Piatra-Nemțu), 2 lei; Baciul A., (Măstăcan), 1 leu; Parteni C., inst. (Piatra-Nemțu), 1 leu; Vrancănu C., inst. (Piatra-Nemțu), 1 leu; Anastasiu A., inst. (Piatra-Nemțu), 1 leu; Pantazi T. M., inst. (Piatra-Nemțu), 1 leu; Cancicov A., inst. (Piatra-Nemțu), 1 leu; Rădulescu Vasile, inst. (Piatra-Nemțu), 2 lei; Romanescu D., preot (Piatra-Nemțu), 1 leu; Zamvel D., inst. (Tg. Nemțu), 2 lei; Nișlescu Andrei, primar (Păcureți-Prahova), 1 leu; Gh. Corónă, învăț. (Coroiu-Călugăreni), 1 leu; Nicolae Grințescu, învăț. (Galul), 1 leu; Popișteanu Ionescu D. (Buzău), 2 lei; Gândintă C. G., (Cătina-Buzău), 1 leu; Stroescu I. Niță, (Pă-lele-Berca-Buzău), 1 leu; Jugănaru Nicolae, (Cărpiniștea-Buzău), 1 leu; Kirileanu Teodorescu Simion, (Zorleni-Tutova), 1 leu; Năsturescu Costache, (Zorleni-Tutova), 1 leu; Michail Dumitru, (Zorleni Tutova), 1 leu, Tenea C., preot (Zorleni-Tutova), 1 leu; Stoleriu N., (Zorleni-Tutova), 1,50 bani; Lupescu, M., (Zorleni-Tutova), 4 lei; Maria Mușică (Zămbresca), 1 leu; Preda Marinescu, (Ciolănesci din Del), 1 leu; Georgescu N., (Netoții de jos), 1 leu.

Numărul membrilor înscriși cu începerea anului al II (1902) al societății, e de 840; iar numărul banilor încasați de la aceștia și de la vecii membrii, e de 2.574 lei și 20 bani.

(Va urma în No. viitor).

GRĂDINA PREOTUL ILIE

Biserica Cotroceni, București.

Arbori fructiferi, Arbori pentru șosele, Arbori altoiți de ornament, Arbusti, Plante urcătoare, Brazi, Pini austriaci Thuia și altele. Stupii, Trandafiri, etc.

A eșit de sub tipar în editura librăriei Sfetea, str. Lipsani No. 96, Gospodăria rurală, ediția 2-a, lucrată după programa școlilor normale și seminare, cu mai multe figuri în text, de V. S. Moga.

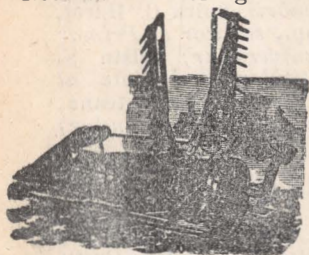
De vânzare la editor. Prețul 3 lei.

SOCIETATE ÎN COMANDITA WEIL, JOSEPH & Co.

București

Strada Smârdan No. 7, (Cassa Zerlendi).

Recomandă d-lor agricultorii *mașine și unelte agricole și industriale, de orice fel, s. e.*: Locomobile, Treerătoare, Pluguri întregi de oțel, Batoze de porumb, cu abur și manuale, mori pe postament de lemn și fer, pietre franceze originale garantate de la „La Ferté sous Jouarre, (Franța)“, etc. etc., din cele mai renumite fabrici pe cari le reprezintă, și în condițiuni cât se poate de favorabile pentru d-nii cumpărători.

La cas de necesitate, a se cere oferte și catalog ilustrat, care se trimite gratis și franco.

Condițiuni de plată avantajoase.

Garanție pentru material solid și buna funcțiune.

Singurul care vinde eștin!

Magasinul la toate sezoanele, Calea Victoriei, 29 (îngă Poliție).

Umbreluțe! Umbreluțe! Umbreluțe!

albe, culori și negre

Cu prețuri mai eștin ca la fabrică, precum: Lei 4,95, 5,95, 6,95, 7,95, 9,95, 11,95, 14,95.

Zilnic nouități în Bluze de mătase, cu Lei 7,95, 8,95, 10,95, 12,95, 14,95.

Raion de Lingerie, pentru dame și bărbați cu prețuri fabuloase de eștin.

Gulere, prima calitate duz. Lei 4,95, 5,95, și 7,95.

Bogat asortiment de Ciorapi pentru dame, bărbați și copii. Mari cantități de Broderii cu prețuri excepțional de eștin.

Noș! Noș! Noș!

Cereți Corsetul Hygeia cu prețul de Lei 6,95 și 7,95.

Tafta glacé negre și culori, prima calitate Lei 2,50 Mtr.

Jupóne! Jupóne! Jupóne!

de mătase din Nauçong cu dantele fine, Lei 15, 18, 25.

Șifóne prima calitate: Lei 12,95, 13,95, 14,95.

Mănuși glacé fine, negre și culori, Lei 2,50 perechea.

Rupându-se la încercare se schimbă.

Magasinul „La toate Sezoanele“

Calea Victoriei 27 București.

5%
Cupon de reducere pentru cititorii Albinei.

Cititorii revistei vor avea un scăgămint de 5% din prețurile însemnate, prezentând cuponul.